

KOORDİNATÖRLÜKLER

2023 YILI KURUM İÇ DEĞERLENDİRME RAPORU VERİ İHTİYACI

A. LİDERLİK, YÖNETİŞİM ve KALİTE

A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün 2022 KİDR İç Değerlendirme Raporunda, dezavantajlı grupların eğitiminde sistemleşerek kurumsal genel bir yönetim modeli oluşturarak ve yeni 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in 15.Maddesinde ifade edilen yönetsel düzenlemeyi dikkate alarak Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün tasarladığı ve dijital yönetim için planlaması, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile eş güdümlü çalışılarak hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda BYS üzerinde anlık verilerin toplandığı bütünsel bir [Engelli Öğrenci Modülü](#) oluşturulmuştur. **Bknz.** [Kanıt A.1.4 1-EÖB 2022 KİDR Raporu](#) Kurum Kalite Raporunda, Eylül 2022’de planlamaların başladığı bilgisi verilen bu sistem 2023 yılı Ocak ayında tamamlanmış ve 2023 Bahar yarı yılında uygulamaya geçilmiştir. Sistem iki dönem olarak uygulanmış, geri bildirimler alınarak, önlem al aşamasına geçilmiştir. Engelli Öğrenci Birimi tarafından uygulamada saptanan aksamlar, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı tarafından gerekli düzeltmeler yapılarak iyileştirme sağlanmıştır ve birinci çevirim neticelenmiştir. **Bknz.** [Kanıt A.1.4.2-EÖB_PUKÖ_Döngüsünde Yer Alan Başlıklar](#), **Bknz.** [Kanıt A.1.4. 3-EÖB_BYs_Üzerindeki_Engelli_Öğrenci_Modülünün_PUKÖ_Döngüsü](#) açıkladığı üzere bu sistem ile öğrencileri engelli öğrenci bilgileri özel gereksinimleri ve talepleri sistem üzerinden alınarak eş güdümlü çalışan yöneticiler (akademik birim yöneticileri ve engelli öğrenci birimi koordinatörü) ve öğrenciler ile hızlı veri paylaşımı ve etkili bir iletişim sağlanmıştır. Üniversitenin her bir ayrı bölümünde hizmet anlayışı standart bir halde hak temelli olarak, yaygınlığının tüm kurum genelinde gerçekleşmesi sağlanmıştır. Ayrıca 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “ Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”in yürürlüğe girmesinin hemen ardından gerçekleşen bu sistem emsal teşkil eden özgün bir icraat olması dolayısıyla **Bknz.**[Kanıt A.1.4.4 BİLTEVT Engelsiz Bilişim Eğitim Ödülüne](#) layık görülmüştür. Kanıt 3’te açıklaması yapılan BYS üzerindeki engelli öğrenci modülünün pukö döngüsüne açıklık getiren izleme ve iyileştirme belgeleri aşağıda bulunmaktadır.

Bknz:

[KanıtA.1.4.5-EÖB_Engelli_Öğrenci_Bilgilerinin_Öğrenci_Bilgi_Yönetim_Sistemine_Girilmesinin_Birimimizle_Paylaşılması](#)

Kanıt A.1.4.6-EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Bilgilerinin_ İvedi_ Girilmesi_ Yazısı

Kanıt A.1.4.7-EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Bilgileri_ için_ Duyuru

Kanıt A.1.4.8-EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Bilgisi_ Almak_ için_ Duyuru_ Metni

Kanıt A.1.4.9-EÖB_ BİDB_ ve_ EÖB_ Toplantı_ Sunumu

Kanıt A.1.4.10-EÖB_ Analiz_ Ekibinin_ sayfa_ mock-upları

Kanıt A.1.4.11-EÖB_ ÖBYS_ Öğrenci_ Rolü

Kanıt A.1.4.12-EÖB_ Dekan_ Yardımcısı_ Rolü

Kanıt A.1.4.13-EÖB_ Danışman_ Rolü_

Kanıt A.1.4.14- EÖB_ EÖB_ Rolü

Kanıt A.1.4.15- EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Modülüne_ Dair_ Planlama

Kanıt A.1.4.16- EÖB_ Yazılım_ ekibi_ ile_ toplantı_ görüşü

Kanıt A.1.4.17- EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Modülü_ İş_ Akışı

Kanıt A.1.4.18-EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Modülü_ Revizyonu

Kanıt A.1.4.19-EÖB_ Test_ yayında_ Öğrencinin_ Erişilebilirlik_ Bildirimi

Kanıt A.1.4.20-EÖB_ Öğrencilere_ sms_ gönderilmesi

Kanıt A.1.4. 21-EÖB_ BYS_ Erişilebilirliği_ için_ Aydınlatma_ Mailsi

Kanıt A.1.4.22-EÖB_ Bilgi_ Girme_ için_ Uyarı_ ve_ Hatırlatma

Kanıt A.1.4.23-EÖB_ Dekan/Müdür_ Yardımcılarının_ E.Ö. Danışmanlarını_ Atanması

Kanıt A.1.4.24-EÖB_ Engelli_ Öğrenci_ Danışmanlarının_ BYS_ Üzerinden_ Atanması

KanıtA.1.4.25-
EÖB_ Sınavlarda_ UES_ Üzerinde_ Ek_ Süre_ Verilmesi_ için_ Takip_ Edilecek_ Adımlar_ ve_ Bilgiler

Kanıt A.1.4.26-EÖB_ Toplantı_ sunumu_ paylaşımı

KanıtA.1.4.27-EÖB_
Engelli_ Öğrenci_ Birimi_ 2023_ Bahar_ Dönemi_ Danışmanlar_ Toplantısı_ Kararları

Kanıt A.1.4. 28-EÖB_ BYS_ Öğrenci_ Özel_ Gereksinim_ Modülünün_ İyileştirilmesi

Kanıt A.1.4.29-EÖB_ BYS_ Öğrenci_ Özel_ Gereksinim_ Modülünün_ İyileştirilmesi_ Görüşmeleri

Kanıt A.1.4. 30-EÖB_ BYS'deki_ Engelli_ Öğrenci_ Bilgileri_ ve_ Talepleri

KanıtA.1.4.31-EÖB_
Engelli_ Öğrenci_ Bilgi_ ve_ Taleplerini_ için_ Bys_ Sistemi_ Üzerinde_ Takip_ Edilecek_ Adımlar

Kanıt A.1.4. 32-EÖB_ Engelli_ Öğrencilerin_ Bilgi_ ve_ Taleplerinin_ BYS_ Üzerinde_ Takibi

Kanıt A.1.4. 33- EÖB_ BYS_ deki_ Engelli_ Öğrenci_ Bilgileri_ ve_ Talepleri_ için_ Hatırlatma

Kanıt A.1.4. 34-EÖB_ EÖB'den_ Güz_ Duyurusu

Kanıt A.1.4. 35-EÖB_2023_Güz_Danışmalar_toplantısı_sonrası_mail

Kanıt A.1.4. 36-EÖB_2023-2024_Öğretim_Yılı_Engelli_Öğrenci_Danışmanları_Toplantı_Raporu

Kanıt A.1.4.37-EÖB_Anket_2023

Kanıt A.1.4.38- EÖB_Öğrencilerden_Geri_Bildirim_Talebi_ve_Cevapları_Ekran_Görüntüsü

Kanıt A.1.4.39 -EÖB_Engelli_Öğrenci_Danışmalarıyla_Değerlendirme_Toplantısı_Tutanağı

Kanıt A.1.4. 40-EÖB_Ortak_Dersler_ile_ilgili_düzenleme_yazısı

Kanıt A.1.4.41-EÖB_BİDB'den_Engelli_Öğrenci_Modülünün_İyileştirme

A.1.5. Kamuoyunu bilgilendirme ve hesap verebilirlik

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünü gerçekleştirmiş olduğu toplumsal katkı faaliyetlerinden olan ve toplumsal katkı faaliyetleri başlığı altında amaç, kapsam ve faaliyetleri aktarılan Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin sadece kurum içerisinde kalmaması hatta İstanbul'da bulunan aileleri de aşarak tüm Türkiye'deki konu hakkında bilgilenmeye ihtiyaç sahibi olan ailelere ulaşmak amacıyla yapılan bütün etkinlikler kaydedilerek, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün "Engelli Birimi Marmara" YouTube kanalından yayınlanmıştır. Üniversitenin "Eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme süreçleri çıktılarını ve birikimini toplum yararına sunmak." Politikasını takiple yapılan bu paylaşımların yanı sıra engelli bireylerin eğitimde fırsat eşitliğinin sadece kurum içerisinde kalmayıp ülkenin genelinde bu konuda bilgilenmek ve faydalanmak isteyen herkesin ihtiyaç duyabileceği bilgilerin hazırlandığı eğitim videoları da yine birimin web sayfasında yer almaktadır. Yapılan bütün etkinliklerin görselleri ve bilgiler birimin web sayfasında eob.marmara.edu.tr paylaşmakta ve bilgiler güncellenmektedir. Üniversitenin politikası ile birlikte daha spesifik olarak Engelli Öğrenci Biriminin Yıllık Faaliyet Raporlarında ve [misyonunda](#) ifade ettiği bireyden genele hizmet anlayışı ile topluma katkı sağlamak amacıyla bu yayınların amacı örtüşmektedir. [Kanıt A1.5.1-EÖB EÖB 2023 Yıllık Faaliyet Raporu s.3](#)

A.4.1. İç ve dış paydaş katılımı

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün, birim [web sayfasında PUKÖ döngüsünde](#) yer alan yönetişimsel değişim ve dönüşüm faaliyetleri, eğitim ve öğretim faaliyetleri ve toplumsal katkı faaliyetlerinde iç ve dış paydaşlarının: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı, Otizm Dernekleri Federasyonu, Altı Nokta Körler Vakfı, ASHB İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezi;

Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Matematik Eğitimi ABD, Özel Eğitim Öğretmenliği ABD, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD, Bilgi İşlem Daire Başkanlığı, MÜSEM ve Adalet Meslek Yüksekokulu olduğu bilgisi ve döngülerin raporda yer alan ilgili bölümlerde kanıtlarla açıklanmıştır.

A.4.2. Öğrenci geri bildirimleri

Liderlik, Yönetim ve Kalite İç Mekanizmalar bölümünde aktarılan Engelli Öğrenci Biriminin BYS Üzerindeki Engelli Öğrenci Modülünü tasarlayıp geliştirme süreci ve sistemin çalışmaya başlaması ve iyileştirmesi sürecinden kullanıcı olan öğrencilerden geri bildirim almıştır. Engelli Öğrenci Birimi akademik yıl başı ve sonunda öğrencilerine anket göndererek, gündemdeki spesifik bilgilere atıfta bulunan sorular ile öğrencilerine anket yapar. Genel intibayı oluşturan bu anketleri sağlamlaştırmak için nitel yola başvurur bunun için eposta ile geri bildirim almaya özen gösterir. Çünkü çeşitliliği çok olan ortamlarda tek bir doğru olmayacağından ve kişiden kişiye birçok parametrede değişkenlik göstereceğinden nitel araştırmayı daha sağlıklı bulur. Bu sebeple, sistemin test yayınında her zaman olduğu gibi öğrencilerine sistemi denettirmiş, aldığı geri bildirimlerle paydaşı BİDB'nin yazılımda revizyonunu sağlamıştır. Sistem canlı yayına geçtiğinde öğrencilere anket düzenlemiş ve eposta yolu ile geri bildirim almıştır.

Bknz:

Kanıt A.4.2.1-EÖB_Kanıt_A.1.4.19-EÖB_Test_yayında_Öğrencinin_Erişilebilirlik_Bildirimi

Kanıt A.4.2.2-EÖB_Kanıt_A.1.4.37-EÖB_Anket_2023

Kanıt

A.4.2.3-EÖB_Kanıt_A.1.4.38-

EÖB_Öğrencilerden_Geri_Bildirim_Talebi_ve_Cevapları_Ekran_Görüntüsü

B. EĞİTİM ve ÖĞRETİM

B.3.4. Dezavantajlı gruplar

Üniversitemizin politikalarından olan “Faaliyet ve hizmetlerde kullanılan bilgi kaynakları ile teknolojiyi bütünleştiren yapıya sahip, “engelsiz üniversite” olma doğrultusunda eğitim-öğretim süreçleri de dahil olmak üzere teknoloji olanaklarını genişletmek.” Maddesinden yola çıkarak engelsiz bir eğitimi sağlamak üzere eğitim yönetişimini üniversite genelinde belli bir standarda oturtarak içselleştirmek ve yine üniversitemizin politikalarından biri olan “Katılımcı bir yönetişim anlayışı doğrultusunda iç paydaşlar ile iletişim ve etkileşimde olmak.” düsturuyla birimler ve bireyler arasında etkili iletişimi sağlayan bir dijital yönetişim sistemine geçilmiştir. Daha önceleri bürokrasi ile ilerleyip, Engelli Öğrenci Birimi ile akademik birimler arasında köprü kuran kişiler birim başına bir iki kişi iken, sistemin hayata geçmesi ile engelli öğrencilere okuduğu bölümlerden sistem üzerinden danışman atayan yöneticilerin birbirlerini görüp hızlı iletişime geçtiği ve öğrenci ile etkili iletişime geçilen ve akademik sınav düzenlemelerinin sistemsal ve standardize olarak düzenlenmesini sağlayan bir sistem BYS üzerinde bütünleşik olarak kurulmuştur. Bu raporun Liderlik, Yönetişim ve Kalite A.1.4. İç kalite güvencesi mekanizmaları bölümünde 44 belge ile süreci aktarılan [BYS Üzerindeki Engelli Öğrenci](#)

[Modülünün](#) hayata geçmesi ile özgün bu sistem ile öğrencilere sağlanan eğitim erişilebilirliğinde değişim-dönüşüm gerçekleşmiştir.

Bknz.KanıtA.3.4.1-Kanıt_A.1.4._3-

EÖB_BYS_Üzerindeki_Engelli_Öğrenci_Modülünün_PUKÖ_Döngüsü

8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik”te

YÖK Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelikte belirtilen özel gereksinimli öğrencilere uyarlanacak sınav uyarlamalarının haricinde, sıralanan engeli grubunun dışında kalan ve geçici engellilik halleri için ayrıca görüşülüp değerlendirildikten sonra uygulamaların yapılabileceği belirtilmektedir. Bunu için söz konusu yönetmeliğin ekinde bulunan haller için yapılabilecek uygulamalar açıklanmıştır.

2023 yılı güz döneminde kronik hastalıkları sebebi ile engelli olan üç öğrencinin uzaktan sınav alma talebi YÖK Engelli Öğrenci Dairesine danışılmış, uzaktan sınavın ancak gözetmen eşliğinde yapılmasının uygun olduğu görüşü alınmıştır. Engelli Öğrenci Birimi tarafından alternatif öneri getirilmiş ve uygun bulunmuştur. Buna göre zoom ve benzeri platformlardan öğrenciyi gözlemleyerek klasik sınav yapılması, sınav bitiminde sınav kağıtlarının görsellerinin anında gözetmene yollanması, sınav evraklarının da bilâhare bölüme posta ile gönderilmesi yolu bulunmuştur. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokuluna bu iki öneri sunulmuş, zoom üzerinde takiple yapılacak yol tercih edilmiştir. Bunu sürecin aktarıldığı belgeler aşağıda yer almaktadır.

Bknz:

Kanıt B.3.4.2-EÖB_ Sağlık_Sorunları_Olan_Öğrenciler_Hakkında_ÖİDB'den_görüş_talebi

Kanıt B.3.4.3-EÖB_ Sağlık_Sorunları_Olan_Öğrenciler_Hakkında_EÖB'nin_YÖK'ten_Görüş_Talebi

Kanıt B.3.4.4-EÖB_EÖB'den_SBMYO'ya_Alternatifli_Çözüm_Önerisi

Kanıt B.3.4.5-EÖB_Uyarlamalar_ile_ilgili_Görüş_Bildirimi

Kanıt B.3.4.6-EÖB_SBMYO'nun_Uyarlama_Tercihi

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü özel yetenek sınavlarının yapılmasının sürecinde de Güzel sanatlar Fakültesi ile eş güdümlü çalışarak gerekli destek ve danışmalığı verir. Özel Yetenek Sınavları, 8 Mart 2022 tarihli 31772 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik” uyarınca engelli öğrenciler için düzenleme yapılması gerekmektedir. Marmara Üniversitesi başvuru.marmara'ya yapılan başvurularda engelli öğrenci durumu, raporu, taleplerini alır. Sistem Güzel Sanatlar Fakültesi sınav komisyonu başkanı ve eş zamanlı olarak Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü tarafından takip edilir. EÖB özellikle yaygın gelişimsel bozukluğu olan

öğrenciler için EÖB Bütünleştirme Danışmanından görüş alır ve sınav komisyonuna sınav hazırlık aşamasında bildirir ve gerekli tedbirler alınır. Sürecin yönetiminde oluşan belgeler aşağıda yer almaktadır.

Bknz:

Kanıt B.3.4.7-EÖB_Başvuru.marmara_ekran_görüntüsü

Kanıt B.3.4.8-EÖB_Online_Başvuruda_Engelli_Adayların_Sınav_Süreç_Takibi

KanıtB.3.4.9-EÖB_Engelli_Öğrencilerin_Taleplerini_Almak_İçin_Takip_Edilecek_Hususlar

Kanıt B.3.4.10- -EÖB_Özel_Yetenek_Sınavında_Engelli_Adayların_Sınav_Uyarlamaları

Geçici engelliliği olan öğrenciler, Engelli Öğrenci Birimine sağlık raporları ve dilekçeleri ile gelerek akademik veya sınav için özel gereşim talebinde bulunurlar. Öğrencinin durumu değerlendirilerek, kayıtlı olduğu akademik birime öğrenciye uyarlama yapılması hususunda düzenleme yapılmasını onaylar ve koordine edilmesini sağlar. Aşağıda bu süreç hakkında fikir verecek olan 2023 Güz Final döneminde dominant kolu nedeni ile Engelli Öğrenci Birimine başvuran bir öğrenci ile ilgili evraklar bulunmaktadır. **Bknz.** Kanıt 3.4.11-EÖB_Geçici_engellili_öğrenci_için_düzenleme

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, BYS üzerinde yer alan Engelli Öğrenci Sayfasında oluşan dijital yönetim eğitim yönetiminde akademik ve sınav uyarlamalarını düzenler. Bunun yanı sıra, öğrencinin ihtiyacı olan araç gereçler, YÖK Engelli Öğrenci Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğindeki ilgili maddeler uyarınca öğrenciye Engelli Öğrenci Biriminin koordinasyonu ile sağlanır. Okuduğu bölümdeki Engelli Öğrenci Danışmanı ile akademik ve sınav düzenlemeleri üzerinde karar kılınır ve uygulamaya geçilir. Engelli Öğrenci Danışmanı, öğrencinin bilgisayar ihtiyacı var ise temin edecek ilgili birim olan Bilgi İşlem Daire Başkanlığı ile düzenleme yapar. Taranacak kaynakları için Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Erişilebilirlik Birimine yönlendirerek gerekli organizasyonu sağlar. Öğrencinin ulaşım sıkıntısı varsa 5378 sayılı yasanın ek 6.maddesi uyarınca personel servisinden yararlanması için İdari Mali İşlere yönlendirerek gerekli düzenlemeleri yaptırır. Ayrıca öğrencinin özel derse ihtiyacı varsa bununla ilgili olarak Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı kısmi zamanlı öğrenci kapsamında öğrenci asistanı ayarlar. Eğer kaynağın Erişilebilir formatı varsa yayınevinden temin eder. Bunun haricinde Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü dış paydaşı olan Altı Nokta Körler Vakfı ile Braille kampüs haritası okuyarak kampüsün öğretildiği ve uygulamalı kampüste bağımsız hareket eğitimi verir.2023 yılı güz döneminde tüm bu

süreç İngilizce hazırlık okulunda okumakta olan görme engelli bir öğrencimiz için sağlanmıştır. Aşağıda bu süreç içinde oluşan belgeler bulunmaktadır.

Bknz:

Kanıt B.3.4.12-EÖB_Öğrencinin_Bilgisayar_Talebi

Kanıt B.3.4.13-EÖB_Öğrencinin_İhtiyacını_Karşılanması

Kanıt B.3.4.14-EÖB_Görme-Engelli-Öğrenciler_için_Kaynak_Taraması

Kanıt B.3.4.15-EÖB_MacMillan'dan_Erişilebilir_İngilizce_Ders_Kitabı_Temini

Kanıt B.3.4.16-EÖB_Kısmi_Zamanlı_Çalışan_Olarak_Öğrenci_Asistanı_Sağlanması

Kanıt B.3.4.17-EÖB_Öğrencilere_Personel_Servisi_ile_Ulaşım_İmkanı

Kanıt 3.4.18-EÖB_Braille_Harita_ile_Kampüs_Oryantasyonu

Marmara Üniversitesinin içselleştirdiği “Tüm faaliyet ve hizmetlerde hak temelli yaklaşımla dezavantajlı kesimlerin eşitliğini gözetmek.” politikasına istinaden mekânsal erişilebilirliğin engelli öğrencilerin hak temelli eğitimleri ve fırsat eşitliği için birincil önemdedir.

Marmara Üniversitesi, 2015 yılında gerçekleştirdiği kapsamlı kampüs ve bina incelemeleri sonucunda ZK Danışmanlığı raporlarına dayanarak mekânsal erişilebilirlik çalışmalarını planlamıştır. Bu raporlar, peyzaj ve bina erişilebilirlik durumlarını içermekte olup, noktasal erişilebilirlik çalışmalarında kullanılmaktadır. Ön çalışmaların ardından etkili bir erişilebilirlik düzenlemesi stratejik bir şekilde planlanmıştır. Şu ana kadar yapılan çalışmalar, Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığı ile Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü işbirliğiyle gerçekleştirilen ihtiyaç analizleri ve planlamalar doğrultusunda ilerlemiştir.

2016 yılında Kenan Evren Kışlasının Marmara Üniversitesine devriyle birlikte kampüslerde ve binalarda değişimler başlamış, yeni binaların projeleri erişilebilirlik standartlarına uygun olarak çizilmiştir. Ancak bütçe ayırımı konusunda bazı kısıtlamalar yaşanmış, bu nedenle ihtiyaçlara öncelik verilerek planlama yapılmıştır.

Erişilebilirlikle ilgili harcamaların finansmanında, 2017'den sonra ayrılan Erişilebilirlik Bütçe Kodu kullanılmaktadır. Ancak bütçe sınırlamaları nedeniyle öncelikli ihtiyaçlar belirlenerek çalışmalar peyderpey yapılmaktadır. Mekânsal erişilebilirlik için ayrılan bütçenin yeterli olmadığı durumlarda, ihtiyaca göre planlama yapılarak öncelik verilmektedir.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı ile iş birliği yaparak mekânsal erişilebilirlik çalışmalarını yürütmektedir. Engelli Öğrenci Birimi, öğrenci geri bildirimleri ve

kampüs ziyaretleriyle ihtiyaçları belirleyip düzenlemelerin yapılmasını sağlamaktadır. Yapılan düzenlemeler ise ortak kararlar alınarak projelendirilmekte ve uygulanmaktadır.

Erişilebilirlik noksanlıklarıyla ilgili olarak, engellilere uygun zemin uygulamalarının yapılmaması durumunda müdahalelerde bulunulmuş, ancak bu uygulamaların zaman içinde değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir. Erişilebilirlik, Marmara Üniversitesinde bir politika halini almış ve [kazandığı YÖK Engelsiz Üniversiteler Bayrak Ödülleri](#)yle de belirginleşmiştir. Mekan Erişilebilirliği düzenlemelerinin kurumsallaşmış işleyiş ve süreç yönetimini hakkındaki açıklamalar aşağıdaki B.3.4.19 sayılı kanıt belge ve süreç ve işleyiş hakkında fikir verecek zip dosyadaki belgelerle bulunmaktadır.

Bknz:

Kanıt3.4.19-EÖB_Mekan_Erişilebilirliği_Düzenlemlerinin_Süreç_Yönetimi

Kanıt 3.4.20-EÖB_Mekan_Erişilebilirliği_Düzenlemlerinin_Süreç_Yönetiminde_Oluşan_Belgeler

2023 yılı için 1.400.000 TL Erişilebilirlik çalışmaları için Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığına bütçe tahsisi yapılmıştır. Bu ayrılan bütçe ile Recep Tayyip Erdoğan Külliyesinde bulunan ve toplamda 9 binadan oluşan Mühendislik ve Teknoloji Fakültelerinin hissedilebilir zemin, Braille kat planları, tuvaletlerde acil durum ipleri ile eksik kalan erişilebilirlik donatıları tamamlanmış ve bu fakülteler adına 2023-2024 yılı Engelsiz Üniversiteler bayrak yarışmasına başvuru yapılmıştır. **Bknz.** Kanıt 3.4.21-EÖB_Senatoya_Arz_Edilen_Engelsiz_Üniversiteler_Bayrak_Yarışması_Başvurusu

Marmara Üniversitesinin içselleştirmiş olduğu dezavantajlı gruplar için eşitlik anlayışının bağdaştığı YÖK Engelsiz Üniversiteler Bayrak Yarışması için süreç tüm basamaklarıyla Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü tarafından yönetilir. 2023 yılında yapılan başvurulardaki kanıt belgeler Kalite İç mekanizmalarında değinilen [Engelli Öğrenci Modülünden](#) indirilen belgeler, ekran görüntüleri, kurum içi düzenlemeleri yaparken oluşan resmi evraklar, danışmanlar ile yapılan toplantılar, keşif gezilerinde yarışma için çekilen fotoğraflar, sosyal etkinlik gibi kanıt belgelerden oluşturulan 20 adet başvuru gerçekleştirilmiştir. Daha önceleri Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü EBYS üzerindeki yazışmalar ve ilgili fotoğrafları çekerek kanıt belgeleri oluşturmaktaydı. Yeni sistem ile birlikte sistemleşerek kurumsallaşmış hizmetlerin belgelerini oluşturmak üzere tek ve kapsayıcı bir platform oluşarak iyileşme gerçekleşmiştir. Bu başvurular tüm kategorileri kapsamaktadır (Mekan, Eğitim, Sosyo-Kültürel faaliyetlere Erişim ve Nişan) **Bknz.** Kanıt B 3.4.21-EÖB_Senatoya_Arz_Edilen_Engelsiz_Üniversiteler_Bayrak_Yarışması_Başvurusu başvuru başlıkları yer almaktadır. Yarışmada kullanılan belgelere örnekler fikir vermek açısından ise zip dosyada Bknz. Kanıt 3.4.22-EÖB_Engelsiz_Üniversiteler_Byarak_Yarışmasında_Kullanılan_Belgelere_Örnek

2022-2023 yılı için 2023 5 Haziran'da açıklanan Marmara Üniversitesinin layık görüldüğü [7 ödül](#) eob.marmara.edu.tr adresinde ve [Yapı ve Teknik İşler Daire Başkanlığı ve üniversitenin web sayfasında](#) görülebilir.

D. TOPLUMSAL KATKI

D.1.2. Kaynaklar

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün, 2023 yılı stratejik hedefinde Stratejik Planında,“Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğün dezavantajlı gruplar için yaptığı sosyo-kültürel faaliyetleri üniversite içerisinde sınırlı kalmayıp toplumda bulunan dezavantajlı gruplar ve yakınlarına yönelik çalışmalar yaparak ölçeğini ve STK’lar ile iş birliği yaparak yaygın etkisini geliştirmiştir. Ayrıca, engelli kişilerin potansiyellerini gözeterek oluşturulmak üzere yeni istihdam alanları için üniversite içindeki birimlerle ve STK’larla iş birliği içinde projeler geliştirilerek, dezavantajlı grupların hak temelli ve eşit yaşamaları için Sürdürülebilir Kalkınmanın 10. Maddesine de istinaden çalışmalarını geliştirilerek iyileştirilmiştir. 2022 yılında başlayan projelerden aldığı verim ile birlikte daha da geliştirerek 2023 yılında da devam edilerek sürdürülebilirliği sağlamıştır. Gelen noktadaki iyileştirmeye yönelik yeni hedef daha fazla sivil toplum kuruluşu ile birlikte daha farklı engel grupları içinde çalışmalar yapmak ve mevcut çalışmaların da yaygın geliştirerek devamlılığını sağlamaktır.”ibaresi yer almaktadır. **Bknz.** Kanıt D 1.2.1-EÖB_2021-2025_Stratejik_Planı_2023_Yil_Degerlendirme_Tablosu

Ayrıca, Üniversitemizin politikalarındaki “Toplumun ihtiyaçlarına hizmet eden, eğitim ve öğrenme ile ilişkilendirilen bilimsel araştırma süreçlerini benimsemek.” ve “Tüm faaliyet ve hizmetlerde hak temelli yaklaşımla dezavantajlı kesimlerin eşitliğini gözetmek.” anlayışlarında yola çıkarak Görme engellilere meslek alanı açmak üzere kabiliyetlerinin uygun olduğu düşünülen bir pilot çalışma Altı Nokta Körler Vakfı ve Marmara Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü ile başlatılmıştır. Bunun için Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü yönetim kurulu, Altı Nokta Körler Vakfından gelen talebi değerlendirerek olumlu karar almıştır ve bu programı başlatacağını beyan etmiştir. Altı Nokta Körler Vakfının talebi ve EÖB YK kararını Adalet Meslek Yüksekokulu ve Sürekli Eğitim Merkezi ile paylaşmıştır, her iki birim teklifi kabul ederek bu projede paydaş haline gelmiştir.

Sürekli eğitim merkezine 11 adet öğrenci kayıt olmuştur. Öğrencilere temel hukuk kalem mevzuatı ve büro yönetimi dersleri teorik olarak, klavye eğitimi ise pratik eğitim uygulamalı eğitim olarak verilmiştir. Öğrenciler ara sınav ve final sınavı olmuşlardır, neticeleri MÜSEM’e ait sisteme girilmiştir. 11 öğrenciden 8’i başarılı olmuştur. Sertifikaları törenle verilmiştir. Öğrencilere sertifika verilmiştir ve şu an istihdam için arayışlar devam etmektedir. **Bknz.** Kanıt D 1.2.2-EÖB_ [Katiplik Meslek Eğitimi Sertifika Töreni](#) .Bu projenin planlaması ve süreç

yönetimini belgeleyen kanıt evraklar bulunmaktadır. **Bknz.** Kanıt D.1.2.3-EÖB_Katıplık_Meslek_Eğitimi_Süreci_ve_Belgeleri;
Kanıt D.1.2.4-EÖB_2.Dönem_Katıplık_Nitelikli_Personel_Eğitimi_Planlaması

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Mesleki eğitim alan 8 kişiden ikisi İstanbul İlk Yargı Mahkemesi Çağlayan Adliyesinde uygulama eğitimini almak üzere talepte bulunmuş, talep olumlu karşılanmıştır. 6 kişi uygulama eğitimine 2024 yılı başında başlamışlardır ve bir kişi iş teklifi almıştır, istihdamı için süreç devam etmektedir. **Bknz.** Kanıt D.1.2.5-EÖB_Çağlayan_Adliyesinde_Staj_Belgeleri

2023 yılı sonunda Altı Nokta Körler Vakfı Katıplık Meslek Eğitim Programının devam etmesini talep etmiştir. Engelli Öğrenci Birimi Yönetim Kurulu tarafından uygun bulunmuştur. Eğitim programı daha genişletilmiş; klavye dersinde yazım teknikleri ile edilmiş, hukuk derslerinin yanı sıra büro yönetimi dersini destekleyecek başka dersler, iletişim teknikleri, performans ve kariyer yönetimi dersleri de ilave edilerek, program sadece katıplık ile sınırlandırılmamış, kalifiye personel eğitimi olarak da genişletilmiştir. 108 saatten 129 saate çıkan bu program için 2022 yılında 85.000TL Altı Nokta Körler Vakfı tarafından ödenirken, yeni dönem için 206.000+KDV ödenmesi için anlaşılmıştır.

Bknz.

Kanıt D.1.2.5-EÖB_2022-2023_Katıplık_Bütçe_2023-2024_Bütçe

Kanıt D.1.2.6-EÖB_2.Dönem_Katıplık_Nitelikli_Personel_Eğitimi_Planlaması

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Üniversitemizin “İç ve dış paydaşlarla etkin ve verimli çalışmayı destekleyecek yapıda ulusal ve uluslararası işbirliklerinin ve ortaklıkların artırılmasını sağlamak.” ve “Kültürel mirasa saygılı, eşitlikçi ve demokratik değerleri önceleyen, Üniversitemize, ülkemize ve dünyaya hizmet eden araştırmalar ve bilimsel çalışmalar yapmak; topluma hizmet ve sosyal adalet kavramlarının tüm paydaşlarca içselleştirilmesini amaç edinmek ve teşvik etmek, insanlığa hizmet etme hedefinin gerçekleştirilmesinde sürekliliği sağlamak.” Politikalarını da gözeterek, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı desteği ve Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı işbirliği ile otizmliler ailelere destek olacak [10 bölümden oluşan seminerler](#) 2022-2023 yılında Atatürk Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünün danışmanlığıyla, düzenlenmiştir.

Otizmliler çocuğu olan ailelerde yapılan araştırmalar göre çiftlerin yaklaşık % 80'i boşanmaktadır. Bu ailelerin parçalanması toplumsal bir sorundur. Otizm Eylem Planında altı çizilen Bakanlık,

Üniversite ve STK iş birliğini gerçekleştirerek, bu seminer programını otizm eylem planının içinde geçen devletin kurumlarının, üniversitelerinin ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği ile çalışılması hususunu göz önüne alarak, çocukların farklı gelişim dönemleri hakkında bilgiler vererek, aileleri bilgili ve hazır hale getirmeye ve bu sayede ailenin bilincini ve dayanıklılığını artırıp, aile esenliğinin ve birliğinin korunmasını amaçlanmıştır. Bunun için Türkiye Otistiklere Destek ve Eğitim Vakfı ile iş birliği sağlanmıştır. Diğer paydaş ise Aile ve Sosyal Hizmetler Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olmuştur. Program hazırlanmış ve öncelikli olarak Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, Milli Eğitim İl Müdürlüğü aracılığıyla ailelere duyurulması için talepte bulunulmuştur. Konuşmacılar kurum içi olarak yoğunlukla Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümünden ve TODEV ailelerinden olmuşlardır.

Ailelerden ulaşan talepler doğrultusunda seminerler hibrit gerçekleştirilmiştir. TODEV aracılığıyla ve Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı Başkanlığı ile yapılan görüşmeler doğrultusunda merak edilen özellikle sağlık konularına yer verilecek 2.Dönem seminerlere başvurulmuştur. Duyurularının yapılarak ailelere ulaşması için ASH Bakanlığına, İl Sağlık Müdürlüğüne ve İl MEB Müdürlüğüne yazılar yazılmıştır. Bu dönem Anadolu'daki ailelere ulaşmak için ODFED'den de destek istenmiştir. 31 Ekim 2023 tarihi itibari ile 2.Dönem açılışı yapılmış ve seminerlere başlanmıştır. 2023 yılı sonuna kadar 3 yeni bölüm gerçekleştirilmiştir. Yapılan etkinliklerdeki giderler TODEV tarafından karşılanmış olup, en temel harcamalar için yaklaşık 8.000TL tahsis etmişlerdir.

Kanıt D.1.2.7-EÖB_Arı_Dünyanın_Çocukları_Seminerleri_Düzenleme_Süreç_Bilgisi

Kanıt D.1.2.8 -EÖB_Arı_Dünyanın_Çocukları_Süreç_Belgeleri

Kanıt D.1.2.9-EÖB_Arı_Dünyanın_Çocukları_Seminerleri_1.Dönem

Kanıt D.1.2.10-EÖB_Arı_Dünyanın_Çocukları_SEminerleri_2.Dönem

D.2.1.Toplumsal katkı performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Birim web sayfamızın [PUKÖ döngüsünde bulunan toplumsal katkı faaliyetlerinin](#) arasında bulunan ve yukarıda kaynak ayrılarak gerçekleştirilmiş Katiplik Meslek Eğitimi ve Arı Dünyanın Çocukları Otizm Aile Seminerlerinin izlenmesi ve genel kanaat için uygulama eğitimi alınan kurumlardan gelen onaylar ve Engelli Öğrenci Birimi tarafından yapılan anketler daha sonraki dönemlere ışık tutacaktır. **Bknz.** Kanıt D.2.1.1-EÖB_Ailelere_yapılan_memnuniyet_anketi

Bu faaliyetlerin aynı sıra, Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğü, Üniversitemizin “Topluma hizmet projeleri ile öğrencilerin farkındalığını arttırmak, sorumluluk bilinci yüksek bireyler yetiştirerek sürdürülebilir kalkınma hedeflerini sağlamak, iç paydaşlarda gönüllü olarak katılım ve duyarlılık bilincini geliştirmek.” ve “Eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirme süreçleri çıktılarını ve birikimini toplum yararına sunmak” politikalarının ışığında, Altı Nokta Körler Vakfı'nın İstanbul Görme Engelliler Rehabilitasyon Merkezinde bulunan bireylere yönelik EKPS ve YKS sınavlarına Hazırlık için matematik ve Türkçe eğitim desteği talebi üzerine, konu değerlendirilmiş ve uygun bulunmuştur. Bu doğrultuda, Atatürk Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Bölümü ve Matematik Öğretmenliği Bölümünden, Topluma Hizmet Uygulamaları Dersi öğrencileri görevlendirilerek derslere başlanmıştır. Bu faaliyetin süreç bilgileri ve belgeleri aşağıda yer almaktadır.

Bknz:

Kanıt D.2.1.2-EÖB_Altı_Nokta_Körler_Vakfında_Türkçe_Ve_Matematik_Dersleri_Süreci

Kanıt D.2.1.3-EÖB_Matematik_Eğitim_Destek_Talebi

Kanıt D.2.2.4-EÖB_Eğiticinin_Eğitimi_Talebi

Kanıt D.2.1.5-EÖB_SSP_Altınokta_Körler_Vakfı_Matematik-Türkçe_Egt._Planı

Kanıt D.2.1.6-EÖB_Görme_Engellilere_Matematik_Eğitimi_Araştırma_ve_Uygulama-Talebi

Kanıt D.2.1.7-EÖB_Araştırmada_Kullanılan_Ölçek

Kanıt D.2.1.8-EÖB_Yeni_araştırma_anketleri

Paydaşlarda Kapsayıcı ve Erişilebilirlik Derneği ile eğitimcinin eğitimi desteklenmiş ve bahar döneminde devam edilmiştir. Bu iki dönemde alınan izinle kullanılan ölçeklerle eğitimcinin eğitim kazanımları üzerine bir bildiri hazırlanmış, kongrede sunulmuş ve yayınlanmıştır. **Bknz.** Kanıt D.2.1.9-EÖB_Araştırma_çiktısının_kongrede_sunulması 2023-2024 yılında eğitimlere devam etmek üzere başlanmıştır. Bu sefer, araştırma eğitimcinin eğitimi ve öğrenciler açısından ele alınacak; bunun için ölçekler kullanılacaktır. Bu sayede, toplumsal katkı bağlamında bireylerin matematik ve Türkçe eğitimleriyle sınava hazırlığı ve gelecekte eğitimci olacak kişilere de yol gösterecek literatür sağlanmaktadır.

Engelli Öğrenci Birimi Koordinatörlüğünün yıl içinde projelendirmiş faaliyetleri dışında, sosyo-kültürel faaliyetler gerçekleştirilerek üniversiteli gençlerin farkındalık ve duyarlılıklarını artırmaya çalışılmıştır. [2023 yılı sosyo-kültürel faaliyetlere](#) birimin web sayfasından ulaşılabilir.

Marmara Üniversitesi'nin politikalarının yansıması olarak gelecek nesilleri yetiştirildiği bu kurumda dezavantajlı bireyler için duyarlılığı artırmak ve toplumsal bilinci artırmak amacıyla birçok sosyo-kültürel faaliyet gerçekleştirilmektedir. Bu faaliyetlerin yaygın etkisinin artması için Engelli Birimi Marmara Youtube Kanalında yukarıda "Kamu Oyu ile Paylaşma" bölümünde aktarılan çalışmaları eob.marmara.edu.tr adresinde görülebilir.